

**Decizie de indexare a faptei de plagiat la poziția
00438 / 06.12.2019**
și pentru admitere la publicare în volum tipărit

care se bazează pe:

A. Nota de constatare și confirmare a indiciilor de plagiat prin fișa suspiciunii inclusă în decizie.

Fișa suspiciunii de plagiat / Sheet of plagiarism's suspicion		
Incidența minimă a suspiciunii / Minimum incidence of suspicion		
OS	ALEXE, Rădita, COCEAN, Pompei, COSTACHE, Andra, <i>Geografia regională a Americii</i> . Referenții: Prof.univ.dr.Nicodae Ciangă, Prof.univ.dr.Vasile Cucu, Prof.univ.dr.doc.Petre Găștescu. Târgoviște : Transversal, 2010.	
OA	COCEAN, Pompei, ALEXE, Rădita. <i>America</i> . Târgoviște: Transversal. 2004.	
P.01	p.10 – p.11	p.15 – p16
P.02	p.17 – p.18	p.28 – p.28
P.03	p.19 – p.21	p.28 – p.31
Fișa întocmită pentru includerea suspiciunii în Indexul Operelor Plagiate în România de la Sheet drawn up for including the suspicion in the Index of Plagiarized Works in Romania at www.plagiate.ro		

Notă: Prin „p.72.00” se înțelege paragraful care se termină la finele pag.72. Notația „p.00.00” semnifică până la ultima pagină a capitolului curent, întrregime de la punctul inițial al preluării.

Note: By „p.72.00” one understands the text ending with the end of the page 72. By „p.00.00” one understands the taking over from the initial point till the last page of the current chapter, entirely.

B. Fișa de argumentare a calificării de plagiat alăturată, fișă care la rândul său este parte a deciziei.

Echipa Indexului Operelor Plagiate în România

Argumentarea calificării faptei de plagiat

Nr. crt.	Descrierea situației care este încadrată drept plagiat	Se confirmă
1.	Preluarea identică a unor pasaje dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea intinderii și mențiunarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	☒
2.	Preluarea identică a unor pasaje dintr-o operă autentică publicată, care sunt rezumate ale unor opere anterioare operei autentice, fără precizarea intinderii și mențiunarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
3.	Preluarea identică a unor figuri dintr-o operă autentică publicată, fără mențiunarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
4.	Preluarea identică a unor poze dintr-o operă autentică publicată, fără mențiunarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
5.	Preluarea identică a unor tabele dintr-o operă autentică publicată, fără mențiunarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
6.	Republicarea unei opere anterior publicate, prin includerea unui nou autor fără contribuție explicită în lista de autori	
7.	Republicarea unei opere anterior publicate, prin excluderea unui autor din lista inițială de autori.	
8.	Preluarea identică de pasaje dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea intinderii și mențiunarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	☒
9.	Preluarea identică de figuri sau reprezentări grafice dintr-o operă autentică publicată, fără mențiunarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
10.	Preluarea identică de tabele dintr-o operă autentică publicată, fără mențiunarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	

Actualizat la 1 decembrie 2019.

Notă: Prin „proveniență” se înțelege informația din care se pot identifica cel puțin numele autorului / autorilor, titlul operei, anul apariției.

Constatarea faptei istorice de plagiat adică fapta de plagiat care se referă la scrieri care au fost deja aduse la cunoștința publicului este posibilă când sunt îndeplinite simultan cerințele ca:

- a. Condiția de preluare neconformă prin care, în scrierea plagiată, se pot identifica fragmente care nu sunt delimitate în mod explicit și pentru care nu există nici o indicație explicită a provenienței ca referință bibliografică.
- b. Există o însușire explicită prin care fragmentul preluat apare într-o altă scriere, dată publicității ulterior scrierii autentice, sub numele unei persoane care o revendică în mod implicit ca fiind a sa și/sau că este publicată pentru prima oară.

POMPEI COCEAN

RĂDIȚA ALEXE

America

Editura Transversal
2004

Editura Transversal
TARGOVISTE

Bd Independenței, bl 20 et 2 ap 14
Transversaldifuzare@hotmail.com
Tel: 0245/214415
0723/653274

Referenți științifici: Prof. univ .dr. Vasile S. Cucu
Prof. univ. dr. Nicolae Ciangă
Prof. univ dr. doc. Petre Gâștescu

Procesare: Transversal SRL
Coperta: Transversal SRL
Redactori: Petre Brețcan, Eduardt Samoilă

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

COCEAN POMPEI

America/ Pompei Cocean, Raduța Alexe - Târgoviște:
Transversal, 2004

Bibliogr.

ISBN: 973-7798-01-5

I. Alexe Raduța

913(73)(075.8)

Colecția ***GEOGRAPHICA***

Copyright © 2004 Editura Transversal

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin
Editurii **Transversal** & autorilor

Capitolul 4

Elemente de geografie politică.....	158
-------------------------------------	-----

Capitolul 5

Regiunile geografice.....	162
5.1.Regiunile geografice al Canadei.....	162
5.1.1.Regiunea atlantică.....	163
5.1.2.Regiunea Marilor Lacuri.....	165
5.1.3.Regiunea preriilor.....	167
5.1.4.Regiunea pacifică.....	168
5.1.5.Regiunea nordică (arctică și subarctică).....	168
5.2.Regiunile geografice ale Statelor Unite ale Americii.....	169
5.2.1.Regiunea New England (Noua Anglie).....	169
5.2.2.Regiunea Midle Atlantic.....	171
5.2.3.Regiunea Marilor Lacuri.....	173
5.2.4.Regiunea Preriilor (Vestul Mijlociu).....	174
5.2.5.Regiunea sud-estică.....	175
5.2.6.Regiunea podișurilor appalachiene.....	176
5.2.7.Regiunea litoralului Golfului Mexic	177
5.2.8.Regiunea Munților Stâncosi.....	178
5.2.9.Regiunea nord-pacifică.....	179
5.2.10.Regiunea californiană.....	179
5.2.11.Alaska.....	180
5.2.12.Puerto Rico.....	181
5.3.Regiunile geografice ale Mexicului.....	182
5.3.1.Regiunea metropolitană Mexico.....	182
5.3.2.Regiunea central-vestică.....	184
5.3.3.Regiunea Golfului Mexic.....	184
5.3.4.Regiunea sud-pacifică.....	185
5.3.5.Regiunea Yucatan.....	185
5.3.6.Regiunea de nord-est.....	185
5.3.7.Regiunea de nord.....	186
5.3.8.Regiunea de nord-vest.....	187
5.4.Regiunile geografice ale Americii Centrale.....	188
5.4.1.Regiunea Americii Centrale Istmice	188
5.4.2.Regiunea Americii Centrale Insulare.....	189
5.5.Regiunile geografice ale Americii de Sud.....	191
5.5.1.Regiunea venezueleană	191

1.2. Țărmurile și mările limitrofe

Într-o analiză a fenomenelor de la nord la sud, se remarcă existența unor țărmuri extrem de articulate și fragmentate în partea nordică unde mișcările epirogenetice negative au dus la formarea unor golfuri și strâmtori prin inundarea porțiunilor mai joase. De asemenea, puternica dezvoltare a glaciației a determinat atât o coborâre izostatică a uscatului, cât și sculptarea unor fiorduri și insule morenaice. O fragmentare excesivă se constată în Arhipelagul Arctic alcătuit dintr-un mare număr de insule, între care amintim: Țara lui Baffin, Ellesmere, Banks, Victoria, Dewon, Melville, fără a omite, bineînțeles, cea mai extinsă insulă a globului, Groenlanda, despărțită de Insula Ellesmere prin strâmtorea Smith. Alte strâmtori mai importante din aceeași regiune sunt: Melville, Barrow, Lancaster, Victoria, Davis etc.

Același arhipelag relevă prezența unor peninsule reprezentative cum ar fi: Boothia, Simpson, Melville, Foxe, respectiv a golfurilor de mari dimensiuni (Boothia, Hudson, Ungava). În partea nord-estică a Americii de Nord se desfășoară cunoscuta peninsulă Labrador.

Atât țărmul de nord, cât și țărmul de nord-est sau țărmurile Insulei Groenlandă sunt fragmentate de numeroase fiorduri, ca doavadă a evoluției glaciare îndelungate. Estuarul fluviului Sf. Laurențiu s-a format în urma acțiunii mareelor deosebit de pronunțate. La vărsarea fluviului sus-menționat sunt situate insulele Terra Nova și Anticosti, precum și peninsulele Noua Anglie și Noua Scoție, separate parțial de golful Fundy.

Mările ce scaldă litoralul nordic al continentului sunt semiînchise, precum Marea Bering, sau deschise - Marea Beaufort. Partea nordică a Mării Bering se desfășoară pe o platformă continentală cu adâncimi reduse (între 20 și 40 m), iar cea sudică, înspre arhipelagul Aleutinelor, într-o zonă de fosă oceanică ale cărei adâncimi depășesc 4.000 m (groapa Aleutinelor atinge 7.678 m). Adâncimi mari se înregistrează și în cazul Mării Beaufort, ale cărei ape pătrund printre insulele Arhipelagului Arctic unde platforma continentală are totuși adâncimi reduse.

Golful Hudson are aspectul unei mări interioare, având o suprafață de peste 1 milion km² și ape puțin adânci, datorită ridicării izostatice post-glaciare.

Țărmul atlantic, la sud de Capul Cod, este un țărm de tip skjärs cu golfuri (Delaware, Chesapeake) și estuare. La sud de Capul Hatteras linia țărmului se îndreaptă, altitudinile scad și apar forme de acumulare precum lagunele și perisipurile. Acest tip de țărm primește extensiuni reprezentative în zona Peninsulei Florida al cărei sector sudic și vestic se caracterizează prin prezența mangrovelor și a recifelor coraligeni (Bahamas, Keys).

Aceleași caractere le întâlnim și în zona țărmului sudic al Americii de

Ed. 2010 p. 15 10-11

Nord, cu altitudini reduse, cu lagune, cordoane litorale și, mai ales, cu delta. Între aceste forme se detașează delta digitată a fluviului Mississippi. Deși ponderea proceselor geomorfologice de acumulare este evidentă, țărmul Golfului Mexic prezintă indicii certe ale unei zone de coborâre epirogenetică fapt ilustrat de existența unor estuare încenate, barate parțial de cordoane litorale.

O fragmentare tectonică avansată întâlnim în cazul țărmurilor din America Centrală, unde există o densă rețea de linii tectonice materializată în relieful muntos ce a impus prezența țărmurilor înalte. Apare bine reprezentat tipul de țărm vulcanic, îndeosebi în Antilele Mici. De asemenea, clima căldă și adâncimea redusă a platformelor continentale a favorizat dezvoltarea recifelor coraligene și apariția țărmurilor coraligene. Pe latura atlantică a istmului se impun a fi menționate golfurile Campeche, Honduras, Mosquitos, Darien, respectiv peninsula Yucatan.

Atât istmul centro-american, cât și insulele din arhipelagurile antileze sunt scăldate de către apele Golfului Mexic și ale Mării Caraibilor. Adâncimea maximă a Golfului Mexic este de 4.356 m. Acesta se află în legătură, prin Strâmtoarea Yucatan, cu Marea Caraibilor a cărei adâncime maximă (5.103 m) se înregistrează în partea estică a bazinului. În fosa Puerto Rico adâncimile ating însă 9.220 m, iar în fosa Cayman 6.091 m, acestea reprezentând segmente ale planurilor de subducție pentru orogenurile din zonă.

Țărmul Americii de Sud este, în comparație cu cel al regiunilor susmenționate, mai puțin articulat. De altfel, din întreaga suprafață a subcontinentului, 98,6% revin părții continentale și numai 1,4% insulelor și peninsulelor.

Țărmul nordic, între vărsarea râului Atrate și cea a Orinocoului, prezintă totuși un grad de fragmentare mai ridicat, ilustrat prin prezența unor golfuri extinse (Golful Venezuela, Golful Paria, Golful Barcelona). Golful Venezuela se continuă în interiorul uscatului cu laguna Maracaibo încadrată de peninsulele Goajira la vest și Paraguana la est.

Un sector de țărm jos este cel nord-estic, desfășurat între delta Orinocoului și vărsarea Amazonului, un loc ideal de dezvoltare a mangrovelor. La vărsarea Amazonului s-a format, datorită fenomenului de pororoca, un estuar gigantic. În această zonă delta este înlocuită cu un păienjeniș de insule, bancuri de nisip și brațe fluviale.

Țărmul aferent Podișului Braziliei este înalt și mai puțin articulat, fiind delimitat de linii de falii. El este însotit, până la circa 20° latitudine sudică de numeroase bariere de recife coraligene. Golfurile sunt, în general, slab conturate și puține: São Marcos, Todos os Santos, Rio de Janeiro etc..

Începând de la latitudinea orașului Porto Alegre revin în actualitate țărmurile joase cu lagune (Patos, Kirim, Mangueira) sau cordoane litorale. O puternică enclavă este cea a estuarului La Plata (320 km lungime), generat și

2.2. Relieful

P. 17 ed.

În strânsă corelație cu structura geologică și evoluția paleogeografică se află principalele forme de relief ale continentului american. Deși această evoluție a fost diferită de la o unitate la alta, se remarcă totuși similitudini frapante între peisajul Americii de Nord și cel al Americii de Sud. Nota oarecum aparte o introduce America Centrală, unde apar deosebiri evidente, atât în ceea ce privește ponderea unor elemente morfologice, cât și originea sau disponerea lor. Există însă câteva trăsături comune ale reliefului analizat, și anume: prezența în toate cele trei mari unități teritoriale ale reliefului muntos, ca element de bază al peisajului geographic: vulcanismul accentuat, asimetria generală determinată de înălțarea pronunțată a fațadei pacifice, varietatea formelor de detaliu, ca o consecință a diversității litologice și varietății factorilor modelatori etc.

2.2.1. Relieful Americii de Nord

Relieful actual al Americii de Nord este rezultatul unei evoluții convulsive desfășurată din era arhaică și până azi, cu etape orogenetice de intensă afirmare și perioade îndelungate de nivelare și peneplenizare. Complexul factorilor modelatori i-au imprimat o serie de trăsături particulare ce-l individualizează, mai ales în raport cu celelalte compartimente ale Laurasiei (Europa și Asia).

O primă trăsătură derivă din orientarea liniilor majore ale reliefului pe direcție longitudinală, nord-sud, în vreme ce în continentele sus-menționate, (acestea) se desfășoară de-a lungul paralelelor.

O altă particularitate izvorăște din concentrarea ariei montane în extremitatea vestică a continentului, Munții Appalachi nereușind să contrabalanseze, prin extensiunea și poziția lor, această asimetrie evidentă.

Din punct de vedere morfologic, America de Nord se împarte într-o serie de regiuni și anume: Groenlanda, Arhipelagul Arctic, Câmpii și podișurile centrale, Munții Appalachi, Câmpii litorale și Cordilierii, fiecare, la rândul ei, subdivizându-se în unități taxonomice mai restrânse (fig. 8).

2.2.1.1. Groenlanda

Cea mai extinsă insulă a Terrei ($2.175.600\text{km}^2$) se desfășoară între paralelele de $83^{\circ}39'$ (Capul Moriss Jessup) și $59^{\circ}46'$ latitudine nordică (Capul Farwel). Nota dominantă a peisajului său o dă prezența calotei de gheață („inlandsis”), cu o suprafață de $1.825.000\text{km}^2$ (circa 84% din suprafața uscatului), care are o grosime medie de 1.500 m (grosimea maximă depășind în partea centrală 3.400 m) și o vîrstă de numai 600 ani. Ea se află într-o metamorfoză continuă, deplasându-se radiar, dinspre zona de refacere și

101

83

Fig. 8 - Unitățile de relief ale Americii de Nord

alimentare centrală spre periferie, cu viteze ce oscilează între 3-6 cm pe zi în centru și 30 m la extremitățile masei de gheață. Numeroși ghețari își prelungesc limbile până la țărmul vestic unde se rup în bucăți generând aisbergurile transportate prin golurile Baffin și Labrador spre Oceanul Atlantic. Această uriașă calotă maschează în mare parte detaliile reliefului. Mijloacele de investigație moderne au permis deslușirea topografiei de ansamblu a insulei

care are o structură de platformă ușor concavă în partea centrală (unde în două bazine lacustre gheța este depusă la 250 m sub nivelul mării). Altitudinea medie a reliefului nu depășește 400-600 m, excepție făcând regiunile nordice și estice unde întâlnim adevărate lanțuri muntoase. Astfel, în partea nordică se desfășoară o catenă montană cu altitudini de peste 2.000 m, constituită din șisturi cristaline și intruziuni granitice de vîrstă paleozoică (caledoniene).

Paralel cu linia țărmului estic este lanțul muntos ce culminează cu vârful Guhhbjorn (3.734 m) în vreme ce vârfurile Mont Forel și Tungerthok ating 3.360 m, respectiv 3.253 m.

Țărmurile sunt crestate adânc de numeroase fiorduri (Nordre Strom, Sondre Strom, Godthab, Scoresby, Franz Josef, Oscar). De altfel, întâlnim în partea de est un complex de fiorduri, numite Scoresby, din care face parte și Nordvestfjord, cu o lungime de 313 km, care este cel mai lung fiord din lume.

La periferie, în zonele lipsite de ghețuri perene, apar morene, nunatakeri, spinări de berbec, depresiuni lacustre de origine glaciară etc.

În pleistocen calota glaciară avea o înălțime mult mai mare (peste 2.000 m); după topirea post-glaciară, ca urmare a mișcărilor izostatice, țărmul de vest s-a ridicat cu peste 50 m, iar cel nordic cu circa 320 m.

2.2.1.2. Arhipelagul Arctic

Apartine structural scutului canadian care, în această regiune, este intens fragmentat. Suprafața se desfășoară pe $1.400.000\text{km}^2$, cele mai mari insule fiind Țara lui Baffin (478.000km^2), Victoria (213.018 km^2) și Ellesmere (213.510km^2). Rocile din subasmentul arhipelagului au în partea sudică o vîrstă precambiană, în vreme ce insulele din partea nordică (Ellesmere, Melville), sunt constituite din roci paleozoice și mezozoice (jurasic-cretacic). În general, relieful este muntos, înălțimile cele mai mari întâlnindu-se în insulele Ellesmere (United States Range, 2.896 m) și Țara lui Baffin (Penny Highaoed 2.591 m). Pe culmile muntoase se dezvoltă mici calote glaciare, iar în zonele mai joase de podișuri și câmpii, întâlnim morene, mlaștini și lacuri. Țărmurile sunt festonate de fiorduri. Terasele de abraziune de mare înălțime (160-180 m), indică și aici o redresare izostatică post-glaciară de amploare.

2.2.1.3. Câmpii și podișurile centrale

Ocupă cea mai mare parte a Americii de Nord, fiind delimitată la nord de Arhipelagul Arctic, la sud de câmpia litorală a Golfului Mexic, la est de Appalachi, iar la vest de Cordilieri. În cuprinsul acestora se detășează următoarele unități caracteristice: Peninsula Labrador, Hudsonia, Podișul Mackenzie, Regiunea Marilor Lacuri, Podișul Ohio, Podișul Minesota, Podișul Missouri, Podișul Preriilor, Câmpia Mississippi și masivele hericinice izolate.

a. *Peninsula Labrador* este limitată de Golful Hudson la nord, Strâmtoarea Belle Isle la est, estuarul fluviului Sf. Laurențiu la sud și Hudsonia la vest. Are aspectul unui podiș vălurit, cu înălțimea medie de 750 m; este un vestigiu morfologic din vechea platformă canadiană. În partea nordică se ridică Munții Torngat (1.700 m).

Țărmurile sale sunt foarte crestate de numeroase fiorduri între care menționăm fiordul Hamilton de peste 200 km lungime. De asemenea, apare bine reprezentat țărmul cu skjärs, fapt explicabil prin existența în pleistocen, în această peninsulă a unui centru important al glaciației nord-americane. Morfologia de detaliu este dominată de formele eroziunii glaciare cum ar fi morene, nunatak-uri, roches moutonees, lacuri glaciare etc. Ridicarea post-glaciară a dus la dezorganizarea marilor lacuri din interior, cele actuale nefiind decât niște relicve ale acestora (L. Mistassini). Profilurile longitudinale ale multor râuri relevă o desfășurare în trepte datorită repezișurilor și cascadelor (cea a râului Hamilton depășește 100 m înălțime).

b. *Hudsonia* ocupă regiunile din jurul golfului Hudson, cu o altitudine extrem de coborâtă. În peisaj predomină depresiunile lacustre. Golful Hudson este o mare zonă de subsidență, care a coborât în perioada glaciară cu circa 300 m, redresându-se ulterior. Adâncimile golfului nu ating 200 m, fluxul fiind foarte puternic.

În vestul acestei unități apar șiruri de cueste dezvoltate pe strate monoclimale, cueste orientate cu frontul înspre nord-vest. Ele constituie versantul unei văi preglaciare, umplută cu depozite friabile, ușor de denudat de către ghețari. În cuvetele acestora s-au cantonat lacurile Renilor, Indian, Athabaska, Sclavilor, Ursilor, Winnipeg, Manitoba sau Wallaston. Toate aceste lacuri sunt legate între ele printr-o serie de emisari ai principalelor râuri din zonă (Mackenzie, Athabaska, Peace, Albany etc.).

c. *Podișul Mackenzie* se desfășoară între malurile râului omonim și Stâncoșii Canadieni, având un tipic aspect de podiș de eroziune. Podișul este drenat, fragmentat și sculptat de afluenții acestuia: Liard, Peace, Athabaska etc..

d. *Regiunea Marilor Lacuri* este delimitată de estuarul fluviului Sf. Laurențiu și obârșile fluviului Mississippi. Fundamentul său aparține scutului canadian de vîrstă precambriană, fundament acoperit cu depozite paleozoice cu o structură monoclinală. În consecință, s-a dezvoltat un relief tipic de cueste având frunțile orientate spre nord, precum și văi consecvente și obsecvențe. Apar de asemenea numeroase depresiuni de origine glaciara umplute cu lacuri.

Geneza reliefului de cuestă este legată de prezența calcarelor de Trenton (ordoviciană) și a calcarelor de Niagara (de vîrstă siluriană), acestea din urmă desfășurându-se mai ales în sudul regiunii.

În etapa formării reliefului actual au avut loc spectaculoase remanieri